

Til
Forsvarsdepartementet
postmottak@fd.dep.no

Deres ref.: 2015/3139-7/FD V 3/MAY

Oslo 27. januar 2017

Høring – NOU 2016: 19 Samhandling for sikkerhet

Norsk Presseforbund (NP) er fellesorganet for norske medier i etiske og redaksjonelt faglige spørsmål. Norsk Redaktørforening (NR) er en landsomfattende sammenslutning av redaktører i alle typer medier. Norsk Journalistlag (NJ) er organisasjonen for redaksjonelle medarbeidere, herunder ledere og frilansere som har journalistikk som yrke.

Vi takker for invitasjon til å gi synspunkter på NOU 2016:19 «Samhandling for sikkerhet», datert 14. oktober 2016, og for innvilget utsettelse med levering i brev til oss datert 21. januar 2017.

Våre organisasjoner betrakter utredningen og lovforslaget som så abstrakt og upresist formulert, at det blir umulig å vurdere hva lovforslaget konkret vil omfatte av offentlige og private virksomheter, og dermed også hvilke virkninger loven vil få.

Vi erkjenner at moderne samfunn som vårt er sårbart overfor krefter som vil undergrave, sabotere og terrorisere demokratiet. Vi er likevel redde for at alt for omfattende sikkerhetstiltak, ikke minst av det som kalles forebyggende, i karakter og sum kan komme til å virke kvelende på et levende demokrati. Demokratiet er sterkt avhengig av åpenhet, transparens og livlig samfunnsdebatt. Vi frykter at et lovutkast som det foreliggende, som ikke en gang utvalget selv kan konkretisere, kan komme til å få slike negative virkninger.

Problemet fremkommer tydelig i utredningens kapittel 6 om formål og virkeområde for en ny sikkerhetslov. Etter å ha brukt adskillig spalteplass på beskrivelse av formål og en rekke definisjoner, uttaler utvalget (på side 113) at forslaget antakelig vil føre til at «flere virksomheter vil bli underlagt den nye loven», men at det «er vanskelig å vurdere konkret hvor mange virksomheter som vil bli underlagt loven». Det betyr selvsagt også at det ikke er mulig å si noe om hvilke virksomheter i Norge som vil bli omfattet, til tross for at utvalget mener å levere en oppskrift på hvordan man skal identifisere virksomheter som blir omfattet. Utvalget skriver videre:

«For virksomheter som ikke tidligere har vært underlagt sikkerhetsloven, vil en slik underleggelse kunne få vesentlige konsekvenser. Utvalget erkjenner at økte krav til sikkerhet også vil innebære økte

kostnader, som kan virke tyngende for den enkelte virksomhet sett ut fra et bedriftsøkonomisk perspektiv. Utvalget mener likevel at de sikkerhetsmessige gevinstene i et samfunnsperspektiv overstiger de ulempene en utvidelse av lovens virkeområde vil kunne få for enkelte virksomheter. De gjensidige avhengighetene på tvers av samfunnssektorer og på tvers av virksomheter, gjør at det ikke er mulig å sikre de grunnleggende nasjonale funksjonene, uten at det samtidig stilles sikkerhetsmessige krav til de virksomheter som har en kritisk betydning for disse funksjonene.»

Det er en gåte for oss å forstå hvordan utvalget kan mene at de sikkerhetsmessige gevinstene, formodentlig av utvalgets foreslåtte tiltak, vil overstige de ulempene som blir pålagt enkelte virksomheter, når man ikke en gang makter å peke konkret på hvilke (typer) virksomheter dette gjelder.

Vår anbefaling er at utredningen legges i en skuff. Er det tvingende behov for å utbedre gjeldende sikkerhetslov, foreslår vi at det håndplukkes personer til et nytt utvalg, som er i stand til å formulere en lovtekst, med premisser, som er forståelige.

Med hilsen

Norsk Presseforbund

Nils E. Øy

generalsekretær (kst)

Norsk Journalistlag

Ina Lindahl Nyrud

advokat

Norsk Redaktørforening

Arne Jensen

generalsekretær